

**HRVATSKO PEDIJATRIJSKO DRUŠTVO /
PEDIJATRIJSKO DRUŠTVO HRVATSKE UDRUGE
MEDICINSKIH SESTARA /
OPĆA BOLNICA DUBROVNIK**

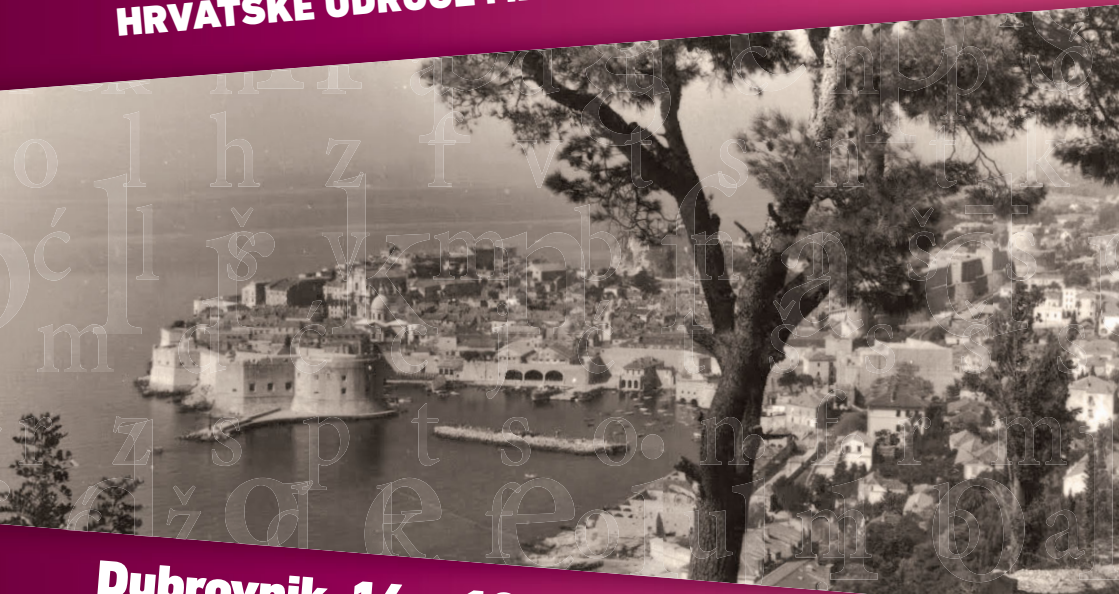
ORGANIZIRAJU

XI. KONGRES HRVATSKOG PEDIJATRIJSKOG DRUŠTVA

S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

X. KONGRES PEDIJATRIJSKOG DRUŠTVA HRVATSKE UDRUGE MEDICINSKIH SESTARA

Dubrovnik, 16. - 19. listopada 2014.
Hotel Valamar Lacroma Dubrovnik

www.hpd.com.hr

www.pedijatrijski-kongres.org

SADRŽAJ

ODBORI	3
UVODNA RIJEČ XI. KONGRESA HRVATSKOG PEDIJATRIJSKOG DRUŠTVA	4
PROGRAM ZA LIJEČNIKE	5
UVODNA RIJEČ X. KONGRESA PEDIJATRIJSKOG DRUŠTVA HRVATSKE UDRUGE MEDICINSKIH SESTARA	16
PROGRAM ZA SESTRE	17
OPĆE OBAVIJESTI	24
KOTIZACIJA	25

ODBORI

POKROVITELJ

KONGRESA

PREDSEDNIK

DOPREDSJEDNICI

TAJNIK

ORGANIZATOR

ZNANSTVENI ODBOR

MJESNI

ORGANIZACIJSKI

ODBOR

TAJNIŠTVO 11.

KONGRESA HRVATSKOG

PEDIJATRIJSKOG

DRUŠTVA

TAJNIŠTVO

10. KONGRESA

PEDIJATRIJSKOG

DRUŠTVA HUMS-a

TEHNIČKA

ORGANIZACIJA

Ivo Josipović, Predsjednik Republike Hrvatske

Julije Meštrović

Sanja Kolaček, Branka Obersnel

Alenka Gagro

Hrvatsko pedijatrijsko društvo Hrvatskog liječničkog zbora

Julije Meštrović, Sanja Kolaček, Branka Obersnel, Alenka Gagro, Ivo Barić, Ingeborg Barišić, Vjekoslav Krželj, Irena Bralić, Jasminka Stepan Giljević, Neven Čaće, Mirna Milevoj Ražem, Linda Pavić, Igor Marjanac, Darko Richter, Marija Spajić, Tamara Voskresenski Baričić, Ernest Bilić, Irena Senečić-Čala, Ljubica Rajić, Miran Cvitković, Branimir Peter, Marijan Saraga, Veselin Škrabić, Željko Dubovečak, Marija Jurković, Ivan Krajinović, Vlado Drkulec, Marija Radonić

Slavica Buljan, Mirela Ćurlin, Karmen Đonlagić Ljubenko, Anka Drobac, Branimir Ević, Dijana Grizelj Kalčić, Zrinka Kačić Miličić, Vladimir Krmek, Zvezdana Peharda, Marija Radonić

Alenka Gagro

Klinika za dječje bolesti, Klaićeva 16, Zagreb

Tel.: +385 1 46 00 111, Fax: +385 1 46 00 160

alenka.gagro@gmail.com

Dragica Beštak

Klinika za pedijatriju, KBC Zagreb, Kišpatićeva 12, 10000 Zagreb

Tel.: +385 1 23 88 531, +385 91 58 41 735

dbestak@yahoo.com

A.T.I. d.o.o.

Zadarska 15, HR-52100 Pula

OIB 29635530727 ID KOD HR-AB-52-040155102

Telefon: +385 52 223 400, Fax: +385 52 217 644

Kontakt osoba za sponzorstvo/izložbu

Vesna Borisavljević +385 91 1255 170

vesna@ati-pula.com

Kontakt osoba za smještaj

Manuela Novak: +385 91 444 00 46

manuela@ati-pula.com

UVODNA RIJEČ

Poštovane kolegice, poštovani kolege,

Hrvatsko pedijatrijsko društvo i Pedijatrijsko društvo Hrvatske udruge medicinskih sestara organiziraju još jedan zajednički kongres. Nacionalni kongres pedijatarata i pedijatrijskih medicinskih sestara je najznačajniji skup posvećen zdravlju djece u Hrvatskoj.

Na Kongresu će ponovo sudjelovati pozvani predavači s uvodnim predavanjima koja su važna za sve nas koji skrbimo o zdravlju djece.

U svečanom dijelu će autori triju radova hrvatskih pedijatarata objavljenih u znanstvenim časopisima između dvaju kongresa stručnoj zajednici prikazati svoje radove. Isto se odnosi i na dva rada mladih pedijatarata.

Težište kongresa bit će na izvornim radovima. Izvorni radovi će se prijaviti upućivanjem sažetaka, prema uputama. Organizacijski odbor će zatim razvrstati radove, tako da će ih autori na Kongresu prikazati usmenim priopćenjem ili posterom. Upravni odbor će izabrati i nagraditi najbolje radove prikazane na Kongresu.

Predstavnici subspecijalističkih pedijatrijskih društava i sekcija će izložiti smjernice, koje ćemo tiskati u časopisu Paediatrica Croatica i postaviti na mrežnu stranicu Hrvatskog pedijatrijskog društva.

Pozivamo sve članove našeg društva da pošalju svoje izvorne radove, jer će nam to omogućiti da steknemo uvid u znanstveno stvaralaštvo naših članova. Također Vas pozivamo da prijavite radove objavljene u znanstvenim časopisima između dvaju kongresa.

Sve novosti i obavijesti o Kongresu moći ćete naći na našoj mrežnoj stranici

www.hpd.com.hr i www.pedijatrijski-kongres.org

prof. dr. sc. Julije Meštrović, dr. med.

Predsjednik Hrvatskog pedijatrijskog društva

prim. mr. sc. Marija Radonić, dr. med.

Predsjednica mjesnog organizacijskog odbora

PROGRAM

ČETVRTAK 16.10.2014.

- 14:00–15:50** **Sastanak Upravnog odbora** ■ DVORANA Asimon
- 16:00–17:20** **Godišnja skupština Hrvatskog pedijatrijskog društva**
- 17:30** **OTVARANJE KONGRESA** ■ DVORANA Elafiti 3,4
- 17:35–19:20** **NAGRADE HRVATSKOG PEDIJATRIJSKOG DRUŠTVA**
Nagrađeni radovi hrvatskih pedijatara
Nagrada Ernst Mayerhofer i nagrada Radovan Marković
Neda Aberle, Sanja Kolaček, Alenka Gagro

Nagrađeni radovi hrvatskih pedijatara (3 x 15 min.)

Ingeborg Barišić i suradnici

Prevalence, prenatal diagnosis and clinical features of oculo-auriculo-vertebral spectrum: a registry-based study in Europe. Eur J Hum Genet 2014;22:1026-33.

Danijel Dilber i suradnici

Percutaneous pulmonary valve implantation and surgical valve replacement in patients with right ventricular outflow tract dysfunction — A complementary treatment concept. Int J Cardiol 2013;169:e3-5.

Blaženka Kljajić Bukvić i suradnici

Asthma severity, polymorphisms in 20p13 and their interaction with tobacco smoke exposure. Pediatr Allergy Immunol 2013;24:10-8.

Nagrada Ernst Mayerhofer (15 min.)

Mario Blekić i suradnici

17q12-21 and asthma: interactions with early-life environmental exposures. Ann Allergy Asthma Immunol 2013;110: 347-53.

Nagrada Radovan Marković (15 min.)

Ana Močić Pavić i suradnici

Pediatric inflammatory bowel disease: experience in a tertiary pediatric center. Paediatr Croat 2014;58:1-7.

19:30–21:00 SVEČANO OTVORENJE

KOKTEL DOBRODOŠLICE

PETAK 17.10.2014.

ZAJEDNIČKI PROGRAM ZA LIJEČNIKE I MEDICINSKE SESTRE ■ DVORANA Elafiti 3,4

08:30–10:00 **PLENARNA PREDAVANJA POZVANIH PREDAVAČA**

Marija Radonić, Dragica Beštak, Julije Meštrović

- 8:30 **Child health care in Europe: Can we learn across borders?**
Jochen Ehrich, Treasurer, European Paediatric Association
- 9:00 **"Growing Up" – Long-term Care of Patients with Chronic Diseases**
Georg F. Hoffmann, Chairman/Dpt. of Pediatrics, Univ. of Heidelberg
- 9:30 **Implementation of the UN Convention of the rights of the child: how paediatrician can support new initiative of EPA/UNEPSA**
Leyla Namazova Baranova, President, European Paediatric Association

10:00–10:15 STANKA

PROGRAM ZA LIJEČNIKE

10:15–13:15 **OBILAZAK POSTERA UZ VODSTVO MODERATORA I NAZOČNOST AUTORA (I. DIO) ■ DVORANA Elafiti 1**

10:15–11:15

HEMATOLOGIJA I ONKOLOGIJA

E. Bilić, J. Stepan Giljević, S. Čulić

KARDIOLOGIJA

I. Malčić, N. Čaće, S. Dorner

PULMOLOGIJA

N. Pavlov, D. Tješić Drinković, S. Banac

11:15–12:15

ENDOKRINOLOGIJA

M. Dumić, V. Škrabić, G. Stipančević

NEUROLOGIJA

V. Mejaški Bošnjak, I. Prpić, M. Meštrović

NEONATOLOGIJA

B. Filipović Grčić, E. Juretić, M. Stanojević

12:15–13:15

IMUNOLOGIJA

D. Richter, M. Jelušić, A. Gagro, V. Rožmanić

ALERGOLOGIJA

D. Richter, T. Voskresenski Baričić, M. Radonić, D. Čaleta

INFЕКTOLOGIJA

G. Tešović, Lj. Betica Radić

SPONZORIRANA PREDAVANJA (I. DIO) ■ DVORANA Elafiti 3,4

Ernest Bilić, Veselin Škrabić, Igor Marjanac

- 10:15** **Uloga prehrane u ranom razvojnog programiranju**
Sanja Kolaček
- 10:45** **Zablude i činjenice u liječenju boli kod djece**
Radenka Kuzmanić Šamija
- 11:15** **Respiratorni sincicijski virus – patogeneza-epidemiologija-liječenje**
Goran Tešović
Klinička iskustva u prevenciji respiratornog sincicijskog virusa
Milan Stanojević
- 11:45** **Primjena hipertonične morske vode u bolesnika s alergijskim rinitisom**
Učinak probiotika na atopijski dermatitis u djece
Mirjana Turkalj
Probiotici u neonatologiji
Iva Bilić Čače
- 12:15** **Evolucija dijabetesa**
Gordana Stipančić
- 12:45** **Humalog – početak s pogledom u budućnost**
Ivana Unić

13:15–14:30 RUČAK

14:30–15:55 **USMENA PRIOPĆENJA (I. DIO) (7x12 min.) ■ DVORANA Elafiti 3,4**
Marijan Saraga, Boris Filipović Grčić, Marija Hegeduš Jungvirth

- 14:30** **Celijakija u dječjoj dobi – 30-godišnje iskustvo jednog centra**
Zrinjka Mišak, Oleg Jadrešin, Iva Hojsak, Alemka Jaklin-Kekez, Mirjana Percl, Josip Grgurić, Sanja Kolaček
- 14:42** **Rezultati liječenja djece s akutnom limfatičkom leukemijom protokolom „ALL-IC-BFM 2002“ u Hrvatskoj**
Josip Konja, Ljubica Rajić, Ernest Bilić, Srdjana Čulić, Jelena Roganović, Ranka Femenić, Drago Batinić, Ruška Lasan, Renata Zadro, Gordana Jakovljević, Koraljka Gjadrov Kuveždić, Višnja Armanda, Dubravka Kuljiš, Maja Pavlović, Mirna Aničić, Toni Matić
- 14:54** **Videourodinamika uz ultrazvučnu cistografiju u dijagnostici i praćenju vezikoureteralnog refluksa u djece**
Andrea Cvitković Roić, Iva Palčić

15:06 Nadomještanje bubrežne funkcije novorođenčadi u Kliničkom bolničkom centru Zagreb – 40-godišnje iskustvo

Željka Mustapić, Jasna Slaviček, Zvonimir Puretić, Dorotea Bartoniček, Vesna Benjak, Andrea Dasović Buljević, Ruža Grizelj, Hrvoje Kniewald, Dorotea Ninković, Jasminka Stipanović Kastelić, Anko Antabak, Marko Bogović, Stanko Čavar, Tomislav Luetić, Suzana Sršen Medančić, Danica Batinić, Boris Filipović Grčić

15:18 Mjerila ishoda koja utječu na kvalitetu života djece liječene u Jedinici intenzivnog liječenja

Branka Polić, Julije Mestrović, Joško Markić, Tanja Kovačević, Marija Meštrović, Marija Radonić

15:30 Demografske karakteristike i metabolički činitelji rizika u djece s urolitijazom u Republici Hrvatskoj

Danko Milošević, Danica Batinić, Daniel Turudić, Danko Batinić, Marija Topalović-Grković, Anja Tea Golubić, Marija Spajić

15:43 Važnost ekspozicijskog pokusa za dokazivanje alergije na kravle mlijeko u dojenčadi

Duška Tješić-Drinković, Silvija Conar, Dorian Tješić-Drinković, Lana Omerza, Irena Senečić-Čala, Margareta Dujšin, Jurica Vuković

15:55 – 16:10 STANKA

16:10 – 17:35 USMENA PRIOPĆENJA (II. DIO) (7x12 min.)

■ DVORANA Elafiti 3,4

Silvija Pušeljčić, Irena Bralić, Neven Čače

16:10 Transplantacija krvotvornih matičnih stanica u djece s primarnim imunodeficijencijama – što smo učinili u 20 godina?

Jadranka Kelečić, Ljubica Rajić, Dorian Tješić-Drinković, Darko Richter, Milivoj Novak, Miran Cvitković, Slobodan Galić, Toni Matić, Drago Čaleta, Ranka Serventi-Seiwerth, Nadira Duraković, Lana Grković, Radovan Vrhovac, Tamara Voskresensky-Baričić, Goran Tešović, Drago Batinić, Klara Dubravčić, Zorana Grubić, Branka Golubić-Čepulić, Ines Bojanić, Sanja Mazić, Boris Labar, Damir Nemet

16:22 Demografske, kliničke i laboratorijske karakteristike djece oboljele od juvenilnog dermatomiozitisa u Republici Hrvatskoj: presječna retrospektivna studija u razdoblju od 1990. do 2013. godine

Marijan Frković, Ivan Malčić, Vojko Rožmanić, Karmen Markičević, Nevenka Turjak, Alenka Gagro, Marija Jelušić

16:34 Hospitalizacije djece u Hrvatskoj u razdoblju 2003.-2012. godine

Urelja Rodin, Aida Mujkić, Ana Ivičević Uhernik, Vesna Štefančić, Julije Meštrović, Natko Gereš

- 16:46 Okrugla upala pluća**
Jasna Čepin Bogović, Ivan Pavić, Irma Golmajer-Vlahović, Irena Ivković-Jureković, Katja Dumić Kubat
- 16:58 Autologna transplantacija krvotvornih matičnih stanica u dječjoj dobi**
Gordana Jakovljević, Jasminka Stepan Giljević, Aleksandra Bonevski, Filip Jadrijević Cvrlje, Srđan Rogošić, Filip Rubić, Ines Bojanić, Branka Golubić Čepulić, Drago Batinić
- 17:10 Europski referentni centri za liječenje dijabetesa melitusa u djece i adolescenata. „Projekt sweet” – bolja kontrola dijabetesa u djece i adolescenata u Europi**
Nataša Rojnić Putarek, Jasenka Ille, Nevena Krnić, Anita Špehar Uroić, Biserka Štajnkler, Jasna Radanović, Gordana Čolig, Marina Grubić, Ivanka Gregorinčić, Ana Bogdanić, Miroslav Dumić
- 17:23 Raznolikost kliničke slike poremećenog prijenosa glukoze preko krvno-moždane barijere**
Ivo Barić, Danijela Petković Ramadža, Marina Grubić, Valentina Uroić, Anka Jurković, Marijan Frković, Maja Jurin, Mario Čuk, Lidija Paležac, Vladimir Sarnavka

17:35 – 17:50 STANKA

17:50 – 19:40 PEDIJATRIJSKA SUBSPECIJALISTIČKA DRUŠTVA I SEKCIJE (I. DIO) (4 x 20 min) ■ DVORANA Elafiti 3,4
Ingeborg Barišić, Ivo Barić, Darko Richter

- 17:50 SEKCIJA ZA PEDIJATRIJSKU ALERGOLOGIJU I KLINIČKU IMUNOLOGIJU HPD-a**
Antivakcinalni pokret
Darko Richter, Biserka Čičak, Alenka Gagro, Irena Ivković-Jureković, Jadranka Kelečić, Marija Radonić, Tamara Voskresensky-Baričić
- 18:20 HRVATSKO DRUŠTVO ZA PEDIJATRIJSKU GASTROENTEROLOGIJU, HEPATOLOGIJU I PREHRANU**
Program transplantacije jetre u djece u Republici Hrvatskoj
Jurica Vuković
- 18:50 HRVATSKO DRUŠTVO ZA PEDIJATRIJSKU PULMOLOGIJU**
Liječenje izvanbolničke upale pluća u djece
Neven Pavlov
- 19:20 SEKCIJA ZA METABOLIČKE BOLESTI HPD-a**
O piridoksinu ovisna epilepsija i prikaz prvog dokazanog hrvatskog bolesnika s manjkom antiqitina
Mario Čuk

SUBOTA 18.10.2014.

08:00 – 09:30 USMENA PRIOPĆENJA (III. DIO) (6x12 min.)

■ DVORANA Elafti 3,4

Ivan Malčić, Mirjana Turkalj, Srđan Banac

08:00 Nuspojave biološke terapije u djece oboljele od reumatskih bolesti: petogodišnja retrospektivna studija

Marijan Frković, Ika Brkić, Iva Rukavina, Ivan Malčić, Marija Jelušić

08:15 Kada prekinuti terapiju astme? Jesu li klinički parametri dobre kontrole bolesti dovoljni?

Iva Mihatov Štefanović, Biserka Čičak, Renata Vrsalović

08:30 Transplantacija srca u djece u Hrvatskoj – naša prva iskustva

Dorotea Bartoniček, Ivan Malčić, Dalibor Šarić, Hrvoje Kniewald, Daniel Dilber, Darko Anić, Dražen Belina, Milivoj Novak, Slobodan Galić, Miran Cvitković, Višnja Ivančan, Dražen Jelašić

08:45 Primarne kardiomiopatije u dječjoj dobi s posebnim osvrtom na entitetske oblike kardiomiopatija s poznatim genetičkim podrijetlom

Ivan Malčić, Barbara Kresina, Hrvoje Kniewald, Dalibor Šarić, Dorotea Bartoniček, Daniel Dilber, Ana Jelić

09:01 Spiroergometrijsko testiranje u ocjeni kardiorespiratornog kapaciteta nakon operacijskog liječenja jednostavnih i složenih srčanih grješaka

Daniel Dilber, Dalibor Šarić, Hrvoje Kniewald, Dorotea Bartoniček, Ivan Malčić

09:18 Palijativna skrb djeteta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

Zdenka Konjarik, Štefica Mikšić, Brankica Juranić, Željko Rakošec, Josipa Konjarik

09:30 – 10:00 STANKA

10:00 – 13:00 OBILAZAK POSTERA UZ VODSTVO MODERATORA I NAZOČNOST AUTORA (II. DIO) ■ DVORANA Elafti 1

10:00 – 11:00

METABOLIZAM

I. Barić, V. Krželj, S. Pušeljčić

GASTROENTEROLOGIJA

D. Tješić Drinković, J. Vuković, Z. Mišak

PRIMARNA PEDIJARIJA

Đ. Španović, D. Gall Sviderek, Z. Konjarik

11:00 – 12:00

OPĆA PEDIJARIJA*I. Bralić, M. Radonić, M. Hegeduš Jungvirth***GENETIKA***I. Barišić, S. Huljev, V. Čulić***URGENTNA I INTENZIVNA MEDICINA***M. Novak, B. Polić, K. Lah Tomulić*

12:00 – 13:00

NEFROLOGIJA*M. Šubat Dežulović, D. Batinić, D. Milošević***REUMATOLOGIJA***V. Rožmanić, A. Gagro, M. Jelušić***SPONZORIRANA PREDAVANJA (II. DIO) ■ DVORANA Elafiti 3,4***Jurica Vuković, Mirna Milevoj Režem, Vlado Drkulec*

10:00

Klinička primjena modernih inzulina u liječenju šećerne bolesti tipa 1*Veselin Škrabić*

10:30

Izazovi u liječenju tuberozne skleroze*Ramon Castellana*

11:00

Postizanje prohodnosti nosa hipertoničnim otopinama morske vode*Milivoj Jovančević*

11:30

REXOCEF (cefepodoximum)- nova mogućnost u liječenju infekcija kod djece*Goran Tešović*

12:00

Importance of hydration in children*Claudio Maffei*

12:30

Strategije prevencije debljine u djece*Lavinija La Grasta Sabolić*

13:00 - 14:30

RUČAK

14:30 – 18:30

IZLET (RAZGLED GRADA)

20:00

SVEČANA VEČERA**I DODJELA NAGRADA ZA IZVORNE RADOVE**

■ Dvorana Elafiti 2,3,4

Najbolje usmeno priopćenje

Najbolji poster

NEDJELJA 19.10.2014.

08:00 – 10:00 Simpozij
Sponzorirani skup
Hemolitičko uremički sindrom / trombotička
trombocitopenična purpura ■ DVORANA Elafiti 3,4

Treatment of MPGN and aHUS with complement blockade

Jakub Zieg

Hemolitičko-uremički sindrom – iskustva Referalnog centra za pedijatrijsku nefrologiju, dijalizu i transplantaciju, KBC Rebro

Danica Batinić

Atipični hemolitičko-uremički sindrom – iskustva Referalnog centra za pedijatrijsku nefrologiju, dijalizu i transplantaciju, KBC Rebro

Danko Milošević

Paroksizmalna noćna hemoglobinurija

Silva Župančić

Transplantacija bubrega u djece sa hemolitičko-uremičkim sindromom

Jasna Slaviček

Različito podliježećih uzroka trombotičke mikroangiopatije – naša iskustva

Sanja Flajšman-Raspor, Mirna Šubat Dežulović

08:30 – 10:00 OBILAZAK POSTERA UZ VODSTVO MODERATORA I
NAZOČNOST AUTORA (III. DIO) ■ DVORANA Elafiti 1

DJEČJA KIRURGIJA

Z. Bahtijarević, D. Furlan, H. Nikolić

10:00 – 12:20 PEDIJATRIJSKA SUBSPECIJALISTIČKA DRUŠTVA I SEKCIJE
(II. DIO) (5x20 min.) ■ DVORANA Elafiti 3,4

Goran Palčevski, Nina Barišić, Milivoj Jovančević

10:00 HRVATSKO DRUŠTVO ZA HUMANU GENETIKU
Biomarkeri u otkrivanju i praćenju tijekom liječenja lizosomskih bolesti
nakupljanja

Ksenija Fumić, Karmen Bilić, Marija Zekušić, Ana Škaričić

10:30 HRVATSKO DRUŠTVO ZA PEDIJATRIJSKU NEFROLOGIJU
Trombotička mikroangiopatija: različitosti etiopatogeneze i kliničke
prezentacije u djece

Mirna Šubat Dežulović

11:00 HRVATSKO DRUŠTVO ZA PEDIJATRIJSKU ENDOKRINOLOGIJU I DIJABETOLOGIJU
Smjernice za dijagnostiku, praćenje i liječenje bolesnika s Turnerovim
sindromom Hrvatskog društva za pedijatrijsku endokrinologiju i
dijabetes Hrvatskog liječničkog zbora

Miroslav Dumić, Nevena Krnić

11:30 HRVATSKO DRUŠTVO ZA DJEČJU NEUROLOGIJU
Najčešća neurološka kazuistika u pedijatrijskoj praksi – razine zbrinjavanja i smjernice u pedijatrijskoj neurologiji

Nina Barišić

12:00 SEKCIJA ZA PEDIJATRIJSKU HEMATOLOGIJU I ONKOLOGIJU
Kako pristupiti obradi djeteta sklonog krvarenju?
Ernest Bilić

12:30 – 13:30 RUČAK

13:30 – 15:30 PEDIJATRIJSKA SUBSPECIJALISTIČKA DRUŠTVA I SEKCIJE (III. DIO) (4x20 min.) ■ DVORANA Elafiti 3,4
Vjekoslav Krželj, Branka Obersnel, Milivoj Novak

13:30 SEKCIJA ZA PEDIJATRIJSKU I NEONATALNU INTENZIVNU I URGENTNU MEDICINU HPD-a
Strukturne promjene mozga kao rani prediktor neurološkog ishoda nedonoščadi

Vesna Benjak

14:00 HRVATSKO DRUŠTVO ZA SOCIJALNU I PREVENTIVNU PEDIJATRIJU
Značenje upravljanja zdravstvenim informacijama u primarnoj zdravstvenoj zaštiti djece predškolske dobi

Andrea Kostinčer Pojić, Urelija Rodin, Đurđa Španović

14:30 SEKCIJA ZA NEONATOLOGIJU HPD-a
Je li imunizacija nedonoščadi zaista potrebna?

Dorotea Ninković, Vesna Benjak, Boris Filipović-Grčić

15:00 HRVATSKO DRUŠTVO ZA PEDIJATRIJSKU KARDIOLOGIJU I REUMATOLOGIJU
Današnje poveznice pedijatrijske kardiologije i reumatologije od fetalne do odrasle dobi – sistemske bolesti vezivnog tkiva i srca u stalnom prožimanju

Ivan Malčić, Marija Jelušić, Marija Sršen-Krstulović

15:30 **PREDSTAVLJANJE ORGANIZATORA IDUĆEG KONGRESA ZATVARANJE KONGRESA**

OSTALA DOGAĐANJA

17.10.

Dvorana Valamar President

Sastanak Savjeta Europskog pedijatrijskog društva
Council Meeting European Paediatric Society

17.10., 10:15-13:15

Dvorana Bokar, Valamar Lacroma

Sponzorirani skup

Okrugli stol o smjernicama za liječenje Hunterovog sindroma
(zatvoreni sastanak za pozvane sudionike)

Moderator *Ingeborg Barišić*

17.10., 10:15-17:15

Dvorana Asimon, Valamar Lacroma

Traditional Pediatric Meeting
(Dubrovnik, Rüßelsheim and Miskolc)

UVODNA RIJEČ

Poštovane kolegice, poštovani kolege,

pozivam Vas na X. Kongres Pedijatrijskog društva HUMS-a, koji se i ovaj put održava zajedno s Hrvatskim pedijatrijskim društvom i nastavlja duga tradicija doprinosa brige za najosjetljiviju populaciju, djecu. Zdravstvena njega je znanost temeljena na holističkom pristupu djetetu u koju su uključeni filozofski, psihološki i socijalni aspekti zdrave i bolesne osobe.

Pedijatrijsko društvo aktivni je član mreže pedijatrijskih društava Europe, te zajedno sudjelujemo u kreiranju zdravstvene njege djece i najboljih standarda u sestrinskoj praksi poštujući pritom Konvenciju o pravima djece. Promocija zdravlja i dobrobiti, prevencija nesreća i bolesti, sigurnost djece u bolnici, i u obitelji, te u široj društvenoj zajednici glavne su odrednice našeg rada.

Zajedničko druženje na kongresu je prilika i poticaj za dobru suradnju, razmjenu stručnih znanja i ugodnog druženja te je uistinu veliki doprinos u promociji pedijatrijskog sestrinstva.

Dragica Beštak, bacc. med. tech

Predsjednica pedijatrijskog društva Hums-a

Stručni organizacijski odbor:

Dragica Beštak, Kristina Kužnik, Elizabeta Kralj Kovačić, Anka Drobac

Izvršni odbor:

Dragica Beštak, Kristina Kužnik, Elizabeta Kralj Kovačić, Josipa Ćorić, Milka Valpotić, Gordana Bukovina, Marijana Šandor, Vesna Turuk, Željka Dujmić, Robert Lovrić, Karolina Kramarić Ratković, Stanka Katić, Anka Drobac, Blaženka Filić Vulin

PROGRAM ZA SESTRE

PETAK 17.10.2014.

08:30 – 10:00

Zajednička predavanja ■ DVORANA Elafiti 3,4

10:00 – 10:30

STANKA

10:30 – 12:00

USMENA PRIOPĆENJA (I. DIO) ■ DVORANA Elafiti 2

(Vrijeme izlaganja: 8 min. + 2 min. rasprava)

Moderatori: Dragica Beštak, Robert Lovrić, Milka Valpotić

10:30

Djeca „žrtve“ suvremenoga društva – otrovne igračke

R. Lovrić, I. Debelić, K. Kramarić-Ratković

10:40

Filozofija suvremene zdravstvene njege djeteta

R. Lovrić D. Milutinović

10:50

Kompetencije medicinskih sestara i njihova primjena

D. Beštak

11:00

Utjecaj bolničkog okruženja na iskustvo roditelja i djece tijekom hospitalizacije

M. Ljubičić

11:10

Otpust djeteta iz bolnice – kako nas roditelji i djeca doživljavaju

M. Valpotić, A. Mišković, I. Bukovina

11:20

Potpora medicinskih sestara u prilagodbi djece i roditelja na kroničnu bolest

V. Turuk, M. Županić

11:30

Sagorijevanje medicinskih sestara na radnome mjestu

I. Jozak Haludek

11:40

Stavovi roditelja o bolničkom odjelu „Prijatelju djece“

V. Bušac

11:50

Pedagoški pristup i rad s kronično oboljelim djetetom na odjelu za intenzivno liječenje novorođenčadi

T. Šimeg

12:00 – 12:25

POSTER PREZENTACIJE (I. DIO) ■ DVORANA Elafiti 2

(Vrijeme izlaganja: 5 min.)

Moderator: Elizabeta Kralj Kovačić

12:00

Bolnica bezbolnica*J. Begić, B. Čulum, T. Čargonja*

12:05

Dnevna bolnica – nova jedinica na Klinici za dječje bolesti*I. Ercegović, M. Sikavica, J. Vukdelija, J. Bralo, L. Anđelić*

12:10

Ekološki „otisak stopala“ jednokratnih pelena*M. Kralj –Vasilj*

12:15

Prikaz pedijatrijske dnevne bolnice*B. Sliško, Grgić*

12:20

Prva škola mokrenja u Hrvatskoj*V. Kumanović, A. Cvitković Roić, I. Palčić*

12:30 – 13:00

STANKA

12:00 – 13:35

POSTER PREZENTACIJE (II. DIO) ■ DVORANA Elafiti 2

(Vrijeme izlaganja: 5 min.)

Moderator: Kristina Kužnik

13:00

Hereditarni angioedem u djece – prikaz bolesnika*D. Višnić, S. Poljak-Pernjek*

13:05

Ketogena prehrana*L.j. Štajduhar, N. Franković Štulić*

13:10

Osteogenesis imperfecta – prikaz bolesnika*N. Franković Štulić*

13:15

Prikaz bolesnika s opsežnim promjenama na koži nakon primjene homeopatskih pripravaka*S. Stanić*

13:20

Prikaz bolesnika – oboljeli od hemofagocitotne limfohistocitoze*A. Domljan, S. Šolić*

13:25

Peritonejska dijaliza kod bolesnika s Prune Bellyjevim sindromom – prikaz bolesnika*K. Valentak, S. Dejanović*

- 13:30 **Funkcionalne pretrage kod djece sa uroinfekcijama**
V. Kumanović, A. Cvitković Roić, I. Palčić, S. Kudelić, M. Šimunčić, M. Mimica
- 13:30 **Zdravstvena njega novorođenčeta s gastroshizom – prikaz bolesnika**
S. Šolić, I. Kovač

13:45 – 15:00 RUČAK

- 15:00 – 16:10 **USMENA PRIOPĆENJA (II. DIO) ■** DVORANA Elafiti 2
 (Vrijeme izlaganja: 8 min. + 2 min. rasprava)
*Moderatori: Biserka Štajnkler, Marijana Benković,
 Karolina Kramarić Ratković*

- 15:00 **Gastroshiza omfalokela – izazovi i načela zdravstvene njega**
M. Benković
- 15:10 **Kliničke značajke djece i adolescenata s novootkrivenom šećernom bolešću tipa 1 u razdoblju 2010.-2013.**
B. Štajnkler, J. Radanović, G. Čolig, A. Bogdanić, N. Krnić
- 15:20 **Multidisciplinarni pristup u zbrinjavanju neurorizične novorođenčadi nakon hospitalizacije s osvrtnom na imunizaciju**
V. Mihelčić, T. Kostantinov
- 15:30 **Multidisciplinarni timski pristup liječenju pretilosti u djece i adolescenata**
*G. Čolig, J. Ille, A. Špehar Uroić, N. Krnić, M. Grubić, I. Gregurinčić, A. Bogdanić,
 E. Pavić, V. Uroić, D. Jurakić, M. Bedeković-Sliško, N. Rojnić Putarek.*
- 15:40 **Oralni mukozitis komplikacija onkološkog liječenja - uloga medicinske sestre u sprječavanju i liječenju**
M. Kanceljak, S. Miškulin
- 15:50 **Zdravstvena njega djeteta nakon operacije sindroma Chiari**
K. Kovačić
- 16:00 **Postupak eksplantacije organa u jedinici za intenzivno liječenje djece – prikaz bolesnika**
Đ. Sofić, Z. Tirić

16:10 – 16:30 STANKA

16:30 – 17:20

USMENA PRIOPĆENJA (III. DIO) ■ DVORANA Elafiti 2

(Vrijeme izlaganja: 8 min. + 2 min. rasprava)

Moderatori: Anka Drobac, Višnja Hrustić, Stanka Katić

16:30

Terapijsko pozicioniranje nedonoščadi*K. Kramarić Ratković, I. Pačar*

16:40

Transport životno ugroženog djeteta*M. Dilberović, A. Drobac*

16:50

Zdravstvena njega djeteta s artritismom*J. Fresl*

17:00

Kompetencije medicinske sestre u primjeni bioloških lijekova kod juvenilnog idiopatskog artritisa*E. Kralj Kovačić, K. Križan Novoselec*

17:10

Posebne prehrambene potrebe djece predškolske dobi na području Republike Hrvatske*K. Vokić*

17:20 – 17:30

RASPRAVA

17:30 – 18:40

POSTER PREZENTACIJE (III. DIO) ■ DVORANA Elafiti 2

(Vrijeme izlaganja: 5 min.)

Moderator: Jasminka Mikulić

17:30

Operacija premoštenja desnog srca u procesu zdravstvene njege*J. Mikulić, I. Nizek, G. Zatezalo*

17:35

Monitoring intraabdominalnog tlaka*M. Saratlija, A. Marić*

17:40

Zdravstvena njega bolesnika oboljelog od sindroma ekstremne paroksizmalne boli – prikaz bolesnika*M. Šandor, V. Hrustić, D. Petković Ramadža, S. Krajačić, J. Čunčić, M. Mesić*

17:45

Prehrana dojenčadi s operiranim prirođenim srčanim grješkama, naša iskustva*N. Franković Štulić, Lj. Štajduhar*

17:50

Neuroblastom – najčešći ekstrakranijalni solidni tumor kod djece – prikaz bolesnika*K. Kovačević*

17:55

Cistična fibroza – prikaz bolesnika*M. Delić*

18:00

Liječenje dojenačkih hemangioma propranololom i timololom u Klinici za dječje bolesti KBC Split u razdoblju od 2010.-2014. godine*M. Dražić, D. Martinić, A. Skelin*

- 18:05 **Stigmatizacija djece i mladih oboljelih od dijabetesa**
L. Sertić
- 18:10 **Zastupljenost astme i recidivirajućeg opstruktivnog bronhitisa na dječjem odjelu OB Dubrovnik u razdoblju od 2009.-2013. g.**
L. Kličan, L. Savinović, M. Gustin
- 18:15 **Važnost interdisciplinarnog edukativnog programa "Škole atopije" za bolesnike s atopijskim dermatitisom u postizanju bolje kontrole bolesti**
I. Birkić Belanović, L. Dilenardo, L. Kotrulja, S. Ožanić Bulić, N. Šitum, T. Milavić
- 18:20 **Čimbenici koji utječu na duljinu dojenja prvog djeteta**
D. Pavlović
- 18:25 **Novorođenačka žutica**
J. Pezić
- 18:30 **Razlike u njezi pupka novorođenčadi među zdravstvenim djelatnicima**
S. Kanisek, V. Volododer, D. Sladić Rimac
- 18:35 **„Kako živjeti sa astmom?“ – edukacija djece i roditelja s astmom (Astma škola)**
M. Pećina, S. Opić
- 18:40 **Od dodjele naslova „Dječji bolnički odjel prijatelj djece“ OB Dubrovnik do danas**
V. Pavlović
- 19:00 **Izbor najboljeg postera**

SUBOTA 18.10.2014.

- 08:00 – 09:20 **USMENA PRIOPĆENJA (IV. DIO)** ■ DVORANA Elafiti 2
(Vrijeme izlaganja: 8 min. + 2 min. rasprava)
Moderatori: Anela Čulo, Natalija Jurak, Tamara Tomić
- 08:00 **Nemirno dijete**
J. Lisak
- 08:10 **Neurofibromatoza tip 1 – prikaz bolesnika**
K. Gerovac
- 08:20 **Neurološki simptomi u djece sa somatizacijom**
A. Čulo, M. Balaško
- 08:30 **Pojasne mišićne distrofije**
N. Jurak
- 08:40 **Posebnosti zdravstvene skrbi djece s multiplom sklerozom**
K. Kužnik,
- 08:50 **Procjena stanja svijesti i dijete s febrilnim konvulzijama**
V. Varkaš, N. Mesulić, S. Ančić

- 09:00 **Distonija, paroksizmalni poremećaj pokreta u dojenčadi – prikaz bolesnika**
M. Dražić
- 09:10 **Skrb za dijete sa Guillain Barréovim sindromom**
T. Tomić
- 09:20 – 09:30 RASPRAVA
- 09:30 – 10:00 STANKA
-
- 10:00 – 10:50 **USMENA PRIOPĆENJA (V. DIO) ■** DVORANA Elafiti 2
(Vrijeme izlaganja: 8 min. + 2 min. rasprava)
Moderatori: Tatjana Čargonja, Katica Babić, Zrinka Kračun
- 10:00 **Kakvoća života bolesnika i njihovih obitelji nakon transplantacije jetre**
K. Babić, K. Petrović, M. Bunić, J. Vuković
- 10:10 **Kontrast osjetljiva urosonografija u dijagnostici vezikoureteralnog refluksa**
S. Kudelić, V. Kumanović, A. Cvitković Roić, I. Palčić, M. Šimunčić, M. Mimica
- 10:20 **Kronični kašalj kod djece predškolske dobi**
Z. Kračun
- 10:30 **Palivizumab kod sprječavanja teških infekcija izazvanih respiratornim sincicijskim virusom**
S. Poljak-Pernjek, D. Višnić, N. Vranković
- 10:40 **Uloga medicinske sestre u liječenju djece s primarnim imunodefijencijama**
A. Keresman, I. Gluščić, D. Ljubić
- 10:50 – 11:10 STANKA
-
- 11:10 – 12:10 **USMENA PRIOPĆENJA (VI. DIO) ■** DVORANA Elafiti 2
(Vrijeme izlaganja: 8 min. + 2 min. rasprava)
Moderatori: Anka Drobac, Elizabeta Kralj Kovačić, Robert Lovrić
- 11:10 **Totalna parenteralna prehrana u novorođenčadi**
T. Čargonja, I. Sotošek
- 11:20 **Uzimanje srednjeg mlaza urina u novorođenčadi tehnikom "Herreros manoeuvre" i utjecaj tehnike uzimanja uzoraka urina na rezultate mikrobiološke analize**
D. Špoljarić, I. Lopac, D. Božić

- 11:30 **Zdrava hrana od malih nogu**
K. Kramarić-Ratković, N. Vorkapić, R. Lovrić
- 11:40 **Zdravstvena njega djeteta s vezikoureteralnim refluksom**
Ž. Franjo
- 11:50 **Važnost vitamina D za zdravlje – mogućnosti prevencije**
hipovitaminoze mliječnim pripravkom za malu djecu
D. Tješić-Drinković, K. Babić, N. Negran, V. Jurić
- 12:00 **Rani kontakt nakon poroda carskim rezom**
J. Kitanović
- 12:10 – 12:20 **RASPRAVA**
-
- 12:20 – 12:50 **Izbor najbolje usmene prezentacije**
-
- 12:30 – 13:45 **RUČAK**
-
- 14:30 **IZLET (RAZGLED GRADA)**

NEDJELJA 19.10.2014.

- 09:00 – 10:30 **OKRUGLI STOL** ■ DVORANA Elafiti 2
Tema: Komunikacija zdravstvenog osoblja s djecom i
roditeljima u bolnici
Voditelji: Dragica Beštak, Katica Šešo, Anka Drobac

OPĆE OBAVIJESTI

**Smještaj na bazi polupansiona (noćenje, doručak i radni ručak) od 16. -19. 10. 2014.
– uključena boravišna pristojba i PDV**

Hotel Valamar Lacroma Dubrovnik****

Smještaj u dvokrevetnoj sobi, po osobi, 3 polupansiona + boravišna pristojba	2.662,00	kn
Smještaj u jednokrevetnoj sobi, po osobi, 3 polupansiona + boravišna pristojba	3.828,00	kn
Smještaj u dvokrevetnoj sobi, po osobi, 1 polupansion + boravišna pristojba	887,00	kn
Smještaj u jednokrevetnoj sobi, po osobi, 1 polupansion + boravišna pristojba	1.276,00	kn

Hotel Argosy****

Smještaj u dvokrevetnoj sobi, po osobi, 3 polupansiona + boravišna pristojba	2.486,00	kn
Smještaj u jednokrevetnoj sobi, po osobi, 3 polupansiona + boravišna pristojba	3.608,00	kn
Smještaj u dvokrevetnoj sobi, po osobi, 1 polupansion + boravišna pristojba	829,00	kn
Smještaj u jednokrevetnoj sobi, po osobi, 1 polupansion + boravišna pristojba	1.203,00	kn

Hotel Valamar Tirena* i Valamar Club Dubrovnik*****

Smještaj u dvokrevetnoj sobi, po osobi, 3 polupansiona + boravišna pristojba	2.310,00	kn
Smještaj u jednokrevetnoj sobi, po osobi, 3 polupansiona + boravišna pristojba	3.047,00	kn
Smještaj u dvokrevetnoj sobi, po osobi, 1 polupansion + boravišna pristojba	770,00	kn
Smještaj u jednokrevetnoj sobi, po osobi, 1 polupansion + boravišna pristojba	1.016,00	kn

NADOPLATE

Nadoplata za večeru u hotelu 4****	130,00	kn po osobi po danu
Nadoplata za večeru u hotelu 3***	100,00	kn po osobi po danu

APARTMANI

Cijene privatnog smještaja (apartmana A2, maksimum 2 osobe) na Babinom Kuk-u, Dubrovnik, u blizini hotela, izražene su po jedinici ili po osobi, bez obroka.

Najam apartmana tipa A2 (po danu):

za dvije osobe	324,00 kn + 7,55 kn boravišna pristojba po osobi po danu
za jednu osobu	648,00 kn + 7,55 kn boravišna pristojba po osobi po danu

Najam apartmana tipa A2 (za 3 noćenja)

za dvije osobe	972,00 kn + 22,65 kn boravišne pristojbe po osobi
za jednu osobu	1.944,00 kn + 22,65 kn boravišne pristojbe po osobi

Cijene apartmana ne uključuju obroke, moguća je nadoplata ručka i večere kao za ostale sudionike Kongresa.

Izlet (razgled grada) – polazak ispred hotela Valamar Lacroma Dubrovnik je u 14:30 sati.

Let za sudionike kongresa za Zagreb je organiziran u 20:55 sati.

Polazak iz hotela je u 18:00 sati.

KOTIZACIJA

Liječnici	1.500,00 kn
Medicinske sestre i tehničari	1.000,00 kn
Specijalizanti	1.000,00 kn
Jednodnevna kotizacija	500,00 kn

Umirovljeni liječnici ne plaćaju kotizaciju.

Navedene cijene uključuju PDV.

Kotizacija uključuje:

koktel dobrodošlice, prisustvovanje stručnom programu, kongresnu torbu, akreditaciju, programske materijale, bodove Hrvatske liječničke komore, bodove Hrvatske komore medicinskih sestara i tehničara, stanke za kavu te pristup izložbenom prostoru i svečanu večeru.

U Kongresnim prostorima za sve sudionike osiguran je pristup bežičnom internetu.

Hotel Valamar Lacroma Dubrovnik ****

XI. KONGRES HRVATSKOG PEDIJATRIJSKOG DRUŠTVA

S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

X. KONGRES PEDIJATRIJSKOG DRUŠTVA HRVATSKE UDRUGE MEDICINSKIH SESTARA

Dubrovnik, 16. - 19. listopada 2014.

Hotel Valamar Lacroma Dubrovnik

Obavijesti o kongresu na mrežnoj stranici

Hrvatskog pedijatrijskog društva Hrvatskog liječničkog zbora:

www.hpd.com.hr

Obavijesti o organizaciji kongresa na mrežnoj stranici:

www.pedijatrijski-kongres.org

Problemi s bljuckanjem...

Naša Julija prava je mala ljepotica. Dobro, to vjerojatno svi roditelji govore za svoju djecu, ali Julija se rodila s plavom kosicom i plavim očima, s lijepim oblikom glaviće, bojom kože... Uglavnom, meni se činilo da je savršena. Već sam tada pomislila da će brojnim dečkima zavrtjeti glavom i da će mi biti veselo s njom tijekom odrastanja. I „veselje“ je zbilja uskoro započelo. Ali ne s dečkima.

Dojila sam je bez problema, imala sam dovoljno mlijeka i Julija je lijepo napredovala. A onda je počela često povraćati odmah nakon dojenja. Čitavu količinu mlijeka koju je popila brisala sam ili s poda ili sa sebe. To povraćanje dogodilo se nekoliko puta i mom mužu kad ju je sav sretan uzeo u naručje čim se vratio s posla. Julija je također bila češće gladna nego ranije kad sam je hranila svaka 3–4 sata.

Najprije sam mislila da joj nešto ne paše, možda neka hrana koju sam ja pojela, ali kad se to događalo nekoliko dana zaredom, odlučila sam posjetiti pedijatricu. Objasnila mi je da ustvari nije riječ o povraćanju, nego o bljuckanju. Savjetovala mi je da izdojim mlijeko i zgusnem ga pomoću rižine sluzi ili rižolina. To mi je dodatno zakompliciralo proces hranjenja Julije. Zbilja sam se maksimalno trudila, ali priprema rižine sluzi jako je komplicirana i preciznost je vrlo važna. Julija je doduše manje bljuckala, ali je meni sva ta priprema bila jako stresna. Puno puta sam napravila pregustu smjesu.

Onda se dogodilo ono najgore, ponestalo mi je mog mlijeka. Julija je imala četiri mjeseca, a pedijatričica i patronažna sestra rekly su mi odmah nakon porođaja da je moram dojiti do šestog mjeseca. Nisam znala što učiniti, osjećala sam se jako loše, poput loše mame, jer je više nisam mogla dojiti, odnosno omogućiti joj svoje mlijeko. Budući da mi je bilo neugodno opet odlaziti do pedijatričice, radije sam se uputila u ljekarnu. Ljubazna farmaceutkinja rekla mi je da postoje adaptirana mlijeka koja su već zgusnuta te su stoga primjerena za dojenčad koja bljucka. Bila sam pozitivno iznenađena. Dakle mogu riješiti dvije tegobe odjednom. Priznajem, bila sam odmah bolje volje. Farmaceutkinja mi je pojasnila da će na taj način moja Julija dobiti sve što joj potrebno (kao i s mojim mlijekom), a osim toga, više neće bljuckati. Hvala ljubaznoj farmaceutkinji jer me je shvatila i dala pravi savjet kojim sam riješila probleme kod svoje Julije.

Julijina mama, Bjelovar

Novalac

Napokon zadovoljni

Glad, bljuckanje, kolike, zatvor, alergija – **samo mliječna hrana za dojenčad Novalac pruža vam rješenje za svaku od tih tegoba.** Mliječna hrana Novalac vrhunske kvalitete sadrži sve potrebno za optimalan rast i razvoj dojenčeta.

“U ljekarni su mi savjetovali pravi izbor mliječne hrane Novalac.”

Valjda obavijest: Majčino mlijeko najbolje je hrana za dojenčad. Mliječne formule primjenjuju se samo po preporuci stručnjaka i pod nadzorom medicine, farmacije ili prehrane, odnosno drugu stručnu osobu koja je odgovorna za brigu o matici i djetetu.

Norditropin® SimpleXx® 5 mg/1,5 ml; 10 mg/1,5 ml; 15 mg/1,5 ml otopina za injekciju.

Naziv lijeka: Norditropin® SimpleXx® 5 mg/1,5 ml; 10 mg/1,5 ml; 15 mg/1,5 ml otopina za injekciju.
Međunarodni naziv djelatne tvari: somatropin.
Odobrene indikacije: Djeca: zaostajanje u rastu zbog nedostatka hormona rasta (NHR); zaostajanje u rastu u djevojkama zbog gonadalne disgeneze (Turnerov sindrom); zaostajanje u rastu u djece pretpubertetske dobi zbog kronične bolesti bubrega; poremećaj u rastu (trenutna visina SDS<-2,5 i visina prilagođena prema roditeljima SDS<-1) u niskie djece rođene male za gestacijsku dob (SGA), tjelesne težine i/ili dužine pri porodu ispod -2 SD, koja zaostajanje u rastu nisu nadoknada (HV SDS<0 tijekom zadnje godine) do dobi od 4 godine ili kasnije. Odrasli: Nedostatak hormona rasta koji se pojavio u djetinjstvu u bolesnika u kojih u djetinjstvu dođe do NHR, po završetku testa potrebno je ponovo procijeniti kapacitet sekrecije hormona rasta. Testiranje nije potrebno u onih koji imaju deficit više od tri hormona hipofize, u slučaju teškog NHR zbog definiranog genetskog uzroka, zbog strukturalnih hipotalamo-hipofiznih abnormalnosti, zbog tumorsa središnjeg živčanog sustava ili zbog visoke doze zračenja glave, ili u slučaju sekundarnog NHR zbog hipotalamo-hipofizne bolesti ili inzulinu, ukoliko je izmjerjeni IGF-I<-2 SDS nakon najmanje 4 tjedna bez terapije hormonom rasta. U svih drugih bolesnika potrebno je mjerenje IGF-I i jedan test stimulacije hormona rasta. **Nedostatak hormona rasta koji se pojavio u odrasloj dobi:** Izražen NHR u slučaju poznate hipotalamo-hipofizne bolesti, zračenja glave i traumatske ozljede mozga. NHR treba biti povezan s nedostatkom svih nekog hormona hipotalamo-hipofizne osvine osim prolaktina. NHR treba biti dokazan s jednim testom provokacije nakon uvođenja odgovarajuće zamjenske terapije zbog manjka nekog drugog hormona hipotalamo-hipofizne osvine. U odraslih osoba inzulinski test tolerancije je provokacijski test izbora. Kad je inzulinski test tolerancije kontraindiciran, moraju se primijeniti zamjenski testovi provokacije. Preporučuje se kombinacija arginina i hormona koji otpušta hormon rasta. Može se razmotriti i argininski ili glukagonski test, no ti testovi imaju slabiju dijagnostičku vrijednost od testa tolerancije inzulina. **Kontraindikacije:** Preosjetljivost na djelatnu tvar ili neku od pomoćnih tvari. Somatropin se ne smije primjenjivati u slučaju da postoje bilo kakvi pokazatelji tumorske aktivnosti. Intrakranijalni tumori moraju biti neaktivni, a antitumorska terapija mora biti završena prije početka primjene terapije hormonom rasta (HR). Terapija se mora prekinuti u slučaju pojave pokazatelja tumorskog rasta. Somatropin se ne smije koristiti za stimulaciju longitudinalnog rasta u djece u kojih su zatvorene epifize. Bolesnici s akutnim kritičnim bolestima koji imaju komplikaciju nakon operacije na otvorenom srcu, abdominalne operacije, višestruke neочеekivane traume, akutnog respiratornog zatajenja i sličnim stanjima ne smiju biti liječeni somatropinom. U djece s kroničnom bolesti bubrega liječenje lijekom Norditropin® SimpleXx® mora se prekinuti prilikom transplantacije bubrega. **Posebna upozorenja i mjere opreza:** Djeca liječena somatropinom moraju redovito ići na pregled liječniku specijalistu za rast djece. Liječenje somatropinom uvijek mora provoditi liječnički specijalist upoznat s nedostatkom hormona rasta i načinima njegova liječenja. To također vrijedi za liječenje Turnerova sindroma, kronične bolesti bubrega i za liječenje djece rođene male za gestacijsku dob. Nisu dostupni podaci o konačnoj visini u odrasloj dobi nakon primjene lijeka Norditropin® u djece s kroničnom bolesti bubrega. Maksimalna preporučena dnevna doza ne smije se prekoračiti. Stimulacija longitudinalnog rasta u djece može se očekivati samo do zatvaranja epifiza. Prijavljene su slučajevne iznadne smrti nakon započinjanja terapije sa somatropinom u bolesnika sa sindromom Prader-Willi koji su imali jedan ili više navedenih faktora rizika: teška pretilost, opstrukcija gornjih dišnih putova ili aneja tijekom spavanja u anamnezi, ili respiratorna infekcija nepoznatog uzroka. Nedostatak hormona rasta u odraslih doživljava je bolest i sukladno tome treba je liječiti, međutim iskustvo u bolesnicima starijih od 60 godina i u bolesnika koji su liječeni zbog nedostatka hormona rasta u odrasloj dobi dulje od 5 godina, još je ograničeno. Prije započinjanja liječenja u niskie djece rođene male za gestacijsku dob potrebno je isključiti druge medicinske razloge ili liječenja koja bi mogla objasniti poremećaj rasta. Iskustvo u uvođenju terapije neposredno prije početka puberteta u djece rođene male za gestacijsku dob ograničeno je. Stoga se ne preporučuje započinjanje liječenja neposredno prije

početka puberteta. Iskustvo u bolesnika sa sindromom Silver-Russell ograničeno je. Preporučuje se praćenje rasta ruku i stopala u bolesnika oboljelih od Turnerova sindroma liječenih somatropinom. Ukoliko je primijećen pojačan rast, potrebno je razmotriti smanjivanje doze na nisku vrijednost propisanog raspada doziranja. Djevojčice s Turnerovim sindromom općenito imaju povećan rizik upale srednjeg uha, stoga se najmanje jednom godišnje preporučuje otolotički pregled. Doziranje u djece s kroničnom bolesti bubrega individualno je te se mora prilagoditi individualnom odgovoru na terapiju. Prije liječenja somatropinom mora se jasno utvrditi poremećaj u rastu praćenjem rasta uz optimalno liječenje bolesti bubrega tijekom jedne godine. Tijekom terapije somatropinom potrebno je nastaviti konzervativno liječenje uremije uobičajenim lijekovima te ukoliko je potrebno dijalizom. U bolesnika s kroničnom bolesti bubrega obično dolazi do smanjenja bubrežne funkcije u prirodnom tijeku bolesti. Međutim, kao mjeru opreza, tijekom liječenja somatropinom potrebno je nadzirati funkciju bubrega zbog mogućnosti prekomjernog smanjenja ili povećanja brzine glomerularne filtracije (što može upućivati na hiperfiltraciju). U bolesnika s potpunom remisijom tumora ili maligne bolesti, terapija somatropinom nije povezana s povećanim stopom relapsa. Ipak, bolesti koje u kompletnoj remisiji maligne bolesti mora se ponovo pratiti nakon početka liječenja lijekom Norditropin® SimpleXx® zbog mogućnosti relapsa. U malog broja bolesnika s nedostatkom hormona rasta od kojih su neki liječeni somatropinom, zabilježena je leukemija. Međutim, ne postoji dokaz da je incidencija leukemije povećana u osoba liječenih somatropinom koji nemaju predisponirajuće faktore. U slučaju teških ili rekurentne glavobolje, problema s vidom, mučnine ili povećanja preporučuje se učiniti pregled fundusa zbog mogućnosti edema papile. Ako je edem papile potvrđen, potrebno je razmotriti dijagnozu benigne intrakranijalne hipertenzije te, ako je to prikladno, potrebno je prekinuti liječenje somatropinom. Zasad nema dovoljno dokaza da bi se donijela klinička odluka o liječenju bolesnika s izliječenom intrakranijalnom hipertenzijom. Ako je liječenje somatropinom ponovo započeto, nužno je ponovo praćenje simptoma intrakranijalne hipertenzije. Bolesnici sa sekundarnim nedostatkom hormona rasta zbog intrakranijalne lezije potrebno je često pregledavati zbog mogućnosti progresije ili ponovne pojave podležće bolesti. Somatropin povećava perifernu konverziju T4 u T3 te se tako može otkriti početni hipotireoidizam. Stoga je u svih bolesnika potrebno pratiti funkciju štitnjače. U bolesnika s hipopituitarizmom, standardna nadomjesna terapija mora se ponovo pratiti pri primjeni terapije somatropinom. U bolesnika s progresivnom bolesti hipofize može doći do razvoja hipotireoidizma. U bolesnika s Turnerovim sindromom postoji povećani rizik od razvoja primarnoga hipotireoidizma povezanog s antitiroidnim protutjelima. Budući da hipotireoidizam interferira s odgovorom na terapiju somatropinom, bolesnici redovito moraju testirati funkciju štitnjače te primati nadomjesnu terapiju hormona štitnjače ako je ona indicirana. Tijekom terapije potrebno je pratiti znakove skolioze. Ipak, nije primijećeno da liječenje somatropinom povećava incidenciju skolioze ili težinu skolioze. Budući da somatropin može smanjiti osjetljivost na inzulin, bolesnike je potrebno pratiti zbog znakovna intolerancije glukoze. U bolesnika koji imaju šećernu bolest može biti potrebna prilagodba doze inzulina nakon uvođenja terapije lijekovima koji sadrže somatropin. Bolesnike koji boluju od šećerne bolesti ili imaju intoleranciju glukoze mora se ponovo pratiti tijekom terapije somatropinom. Kod Turnerova sindroma i u djece rođene male za gestacijsku dob preporučuje se mjeriti inzulin i glukoze u krvi natašte prije započinjanja liječenja i jednom godišnje tijekom liječenja. U bolesnika koji imaju povišen rizik za šećernu bolest (primjerice, šećernu bolest u obiteljskoj anamnezi, pretilost, tešku inzulinsku rezistenciju, acanthosis nigricans) potrebno je provesti oralni test tolerancije glukoze (OGTT). U slučaju razvoja šećerne bolesti, somatropin se ne smije primjenjivati. Utvrđeno je da somatropin utječe na metabolizam ugljikohidrata, stoga je u bolesnika potrebno pratiti znakove intolerancije glukoze. Kod Turnerova sindroma i u djece rođene male za gestacijsku dob preporučuje se mjerenje razine IGF-I prije započinjanja liječenja te dva puta godišnje tijekom liječenja. Ukoliko je na ponovljenim mjerjenjima IGF-I seća od +2 SD u usporedbi s referentnim vrijednostima za godine i pubertet, dobi je potrebno smanjiti kako bi se postigla razina IGF-I unutar normalnih vrijednosti. Ukoliko se liječenje somatropinom u niskie

djece rođene male za gestacijsku dob prekine prije nego što se postigne konačna visina, može se izgubiti nešto od dobika na visini. U malom postotku bolesnika može doći do razvoja protutijela na somatropin. Kapacitet vezanja ovi protutijela nizak je i nema učinka na brzinu rasta. Testiranje na prisutnost protutijela na somatropin potrebno je provesti u svakog bolesnika koji ne odgovori na terapiju. Dva placemom kontrolirana klinička ispitivanja u bolesnika u jedinicama intenzivne skrbi pokazala su povećan mortalitet među bolesnicima s akutnim kritičnim bolestima zbog komplikacija nakon operacije na otvorenom srcu u bolesnicima koji nisu doznali neочеekivane traume ili akutnog respiratornog zatajenja, koji su bili liječeni visokim dozama somatropina (5,3-8 mg/dan). Nije utvrđena sigurnost nastavka primjene somatropina u bolesnika koji su dobivali nadomjesne doze za odobrene indikacije i koji su istovremeno razvili navedene bolesti. Iz tog razloga mora se procijeniti potencijalna nastava liječenja somatropinom u bolesnika s akutnim kritičnim bolestima u odnosu na potencijalne rizike. U jednom otvorenom, randomiziranom kliničkom ispitivanju (doze od 45-90 µg/kg/dan) u bolesnika s Turnerovim sindromom dokazan je povećan, o dozi ovisan, rizik pojave upale vanjskog i srednjeg uha. Veća učestalost infekcija uha nije rezultirala većim trajanjem operacija uha/drenaža u usporedbi s grupom liječenom nižim dozama. **Nuspojave: Klinička ispitivanja:** Vrlo česte nuspojave: u odraslih periferi edemi. Česte nuspojave: u odraslih glavobolja i parestezije, artalgija, ukočenost zglobova i mialgija. Manje česte nuspojave: u odraslih šećerna bolest tip 2, sindrom karpalnog kanala, svrbež, ukočenost mišića. U djece glavobolja, reakcija na mjestu injiciranja. U odraslih i djece bol na mjestu injiciranja. **Rijetke nuspojave:** u djece opse, artalgija i mialgija, periferi edemi. U djece s Turnerovim sindromom, prijavljen je povećan rast ruku i stopala tijekom liječenja somatropinom. Tendencija povećane incidencije upale srednjeg uha u bolesnika s Turnerovim sindromom liječenih visokim dozama lijeka Norditropin® uočena je u jednom otvorenom, randomiziranom kliničkom ispitivanju. **Sporadična izjava:** izjava: leukemija; preosjetljivost; kvaraenje protutijela na somatropin; hipotireoidizam; hiperpigmentacija; benigna intrakranijalna hipertenzija; poskoplje epifize glave bedrene kosti; Legg-Calvé-Perthesova bolest. **Doziranje:** Doziranje je individualno te se uvijek mora prilagoditi prema individualnom kliničkom i biokemijskom odgovoru na terapiju. **Djeca:** Nedostatak hormona rasta: 25-35 µg/kg/dan ili 0,7-1,0 mg/dan. Kada NHR nastoji nakon završetka rasta, terapiju hormonom rasta potrebno je nastaviti kako bi se postigao potpun somatski razvoj u odrasloj dobi, uključujući nemasnu tjelesnu masu i prirast mineralne koštane mase. **Turnerov sindrom:** 45-67 µg/kg/dan ili 1,3-2,0 mg/dan. **Kronična bolest bubrega:** 50 µg/kg/dan ili 1,4 mg/dan. **Djeca rođena mala za gestacijsku dob:** 35 µg/kg/dan ili 1,0 mg/dan. **Odrasli:** Nadomjesna terapija u odraslih: Doza se mora prilagoditi potrebama svakoga pojedinog bolesnika. U bolesnika u kojih se NHR pojavio u djetinjstvu, preporučena doza za ponovno započinjanje je 0,2-0,5 mg/dan s naknadnom prilagodbom doze na temelju određene koncentracije IGF-I. U bolesnika u kojih se NHR pojavio u odrasloj dobi preporučuje se započeti liječenje niskom dozom od 0,2-0,3 mg/dan i postupno povećavanje doze u mjesečnim intervalima na temelju kliničkog odgovora te nuspojava opaženih od strane bolesnika. Znamena može trebati veća doza nego muškarcima, s tim da muškarci pokazuju povećanu osjetljivost na IGF-I tijekom vremena. Potrebe za dozom smanjuju se s dobi. Doza održavanja znatno varira od osobe do osobe, ali rijetko prelazi 1,0 mg/dan. **Način uporabe:** Norditropin® SimpleXx® treba koristiti s odgovarajućom brizgalicom NordiPen® (NordiPen® 5, 10 ili 15). Općenito se preporučuje da se dnevno upakutano injiciranje obavlja naveče. Mjesto injiciranja potrebno je mijenjati kako bi se izbjegla lipodistrofija. **Broj odobrenja:** UPI-530-09/13-01/12; UPI-530-09/13-01/13; UPI-530-09/13-01/14. **Način izdavanja:** na recept. **Posjed:** Norditropin® Novo Nordisk A/S, Novo Allé, DK-2880 Bagsvaerd, Danska. **Datum revizije sažetka:** Siječanj, 2019.

Prije propisivanja lijeka Norditropin® SimpleXx® obavezno pročitajte posljednji odobreni Sažetak opisa svojstva lijeka te posljednju odobrenu Uputu o lijeku.

Norditropin®, SimpleXx®, NordiPen® i NordiCare® zaštićena su imena u vlasništvu Novo Nordisk Health Care AG, Švicarska.

PREDANOST

ISTRAŽIVANJE

Podrška rastu

za vas i vaše
pacijente

NordiCare®

EDUKACIJA

Samo za zdravstvene radnike

n
norditropin®
INOVATIVNA TERAPIJA ZA POMOĆ RASTU